

Imer Traja Brizani

**OTROCI,
zapojte z nami!**

**ĆHAVALEN,
gilaven amencar!**

18

Zbral in uredil Imer Traja Brizani

Otroci, zapojte z nami!
Čhavalen, gilaven amencar!
18

Založnik in produkcija: R. D. Amala

www.brizani.si

traja@brizani.si

drustvoamala@gmail.com

Ljubljana, Slovenija 2022

Likovno in gra ično uredil / Piktorikane riga:

Ivan Kmoh, Gregor Deržič

Glasbena korektura / E muzikani korektura: Imer Traja Brizani,
sklsdatelj, univ.dipl. muzikolog, Armando Brizani, glasbenik,
mag.posl.ved, dipl.ing.str.(UN)

Lektor za romski jezik / Lektura thaj korektura ki romani čhib

Ljatif M.Demir dr.sc.prof.romskega jezika in književnosti

Slovenski prevod / Slovenski čhib: Jože Humar, Vinko Ošlak, Pavle Oblak,
Marija Brizani, Miha Vanič, glasbenik, prof.ruščine in filozofije

Naklada: 150 izvodov

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

784.67(=214.58)

OTROCI, zapojte z nami! [Glasbeni tisk] = Čhavalen, gilaven amencar!
/ [zbral in uredil] Imer Traja Brizani ; [slovenski prevod Miha Vanič]. -
Ljubljana : Studio Print, 2005-<2022>

18. - 2022

ISMN 979-0-9009096-1-9 (zv. 18)

COBISS.SI-ID 219522048

PREDGOVOR

Pred nami je osemnaesta knjiga iz serije knjig Otroci, zapojte z nami. Knjiga vsebuje izbor avtorskih pesmi, ki sem jih ustvarjal skozi daljše časovno obdobje. Nekatere sem objavil že v predhodnih delih, vendar sem jih tokrat harmonsko in ritmično obogatil ter dodal nekaj novih. Besedila so napisana v slovenskem in romskem jeziku. Pesmi so razdeljene na dva dela; v enem delu so napisane v »a capella« načinu in je možno spremljavo na njih po želji dopisati, v drugem delu pa je spremljava že narejena in lahko služi kot pomoč pri učenju pesmi. Na zadnjih straneh knjige je za dodaten preizkus glasbenih sposobnosti sestavljenih nekaj ritmičnih vaj, ki bodo utrdile otrokov smisel za ritem, pa tudi nekaj klavirskih skladbic za tiste otroke, ki ta instrument igrajo.

Knjiga je zasnovan večplastno. Sestavljajo jo notni zapisi pesmi, besedila pesmi ter ilustracije in druge vsebine. Pri izboru pesmi sem upošteval njihovo glasbeno izraznost in vsebino. Glasovni obseg, melodične in ritmične enote melodij so prilagojene glasbenim sposobnostim predšolskih in osnovnošolskih otrok.

Pomembno je, da se naučimo glasbo poslušati zbrano, saj le tako lahko doživimo njeno sporočilnost. Pomembno pa je tudi glasbeno znanje, ki nam v skladbah pomaga odkrivati njihovo zvočno gradivo, zakonitosti in posebnosti.

Pravi čar pesmi bodo otroci, pedagogi in starši dobili, ko bodo pesmi zaigrali s pomočjo priloženih not. Glasbena spremljava predstavlja eno izmed možnosti, kako otroku spodbuditi željo po spoznavanju in osvajanju glasbene kulturne.

Mnogi otroci so pogosto glasbeno zelo nadarjeni. S to knjigo jim želim pomagati, da bi se navdušili za glasbo, jo radi peli in izvajali.

Avtor

Imer Traja Brizani

skladatelj, uni. dipl. muzikolog

FOREWORD

The book *Children sing with us* contains a selection of songs for children that I had been writing and collecting over a long period of time. The lyrics to the songs are in Slovenian and Roma language. Some of them are written in "a cappella" mode, others have musical accompaniment. On the last pages of the book one can find tests of musical skills and rhythmic exercises that will strengthen the child's sense of rhythm, as well as some piano songs for children who play this instrument. Harmonic, melodic and rhythmic units are adapted to the musical abilities of preschool and primary school child.

Children, teachers and parents will get the real charm of the songs, when they will play them along with the accompanying notes. Many children are often musically very talented. With this book I would like to help them to get inspired by music and encourage them to pursue the musical education.

Author

ANGLUNO LAFI E LILESKO

Kodole lilesa sar hramutno kamav te dav e sloveniake romane čhavage thaj e čhavage ki saj lumia te sikloven thaj harneste te oven olen pendžaripe e gilenca tare but lumiake themendar. O projekto si kerdo e bute kotorendar: isi ole notenge hramovipa e gilenge, e lafia e gilengere, artikane islustacie thaj avera buća. E notakere hramovipa ke kotora araxhlom sar kompleto e gilenca, a kotor e gilendar me korkori kerdom. Kana kerdom o alusaripa man sas ki godi olengiri muzikakiri specifika thaj i gili sar produkto katar avela. I muzikani forma, melodiakere thaj ritmikane jekhipa si kerde e muzikane kapacitetonge e čhavage save si ko angloškolakoro thaj majtikne školakoro baripe.

Majbut dikhlom e čhave i muzika te sikloven jekhetane thaj bare samasa thaj lokho te sikloven lakere šužipa thaj kodolestar thaj te sikloven e muzikake džanipa, save so amenge putarena e gilenca olengoro muzikakoro materialo, e zakonura thaj i specifika.

Ke palune riga e lileskere si dendo thaj jekh testo e čhavage save so sikljovena e muzika. Kodo testo si kerdo tare phare melodijakere-ritmikakere misala save so kad en dumo e čhaven baš o ritmo ki muzika. I magia e gilekairi ka oven e čhave, pedagogoja thaj phuredera kana i gili ka še bašalen thaj hošinen pale note so si dende. Majbut kodolestar si šukar so e muzikakoro materialo dela jekh baro šajdipe e avdisutne čhaveske te putardovel o mangipe te ovel pendžarkerdo e muzikake kulturasa savi so oleske ačhili oleskere papustar.

E romane čhave si but fare but bare talentosa e muzikake. Kodole lilesa mangav te dav olen dumo te šaj te džan angle e muzikasa thaj te resen so podur thaj te bašalen ola anglo sare.

Auktoro

10.04.2016

IMER BRIZANI AWARDED A MEDAL BY PRESIDENT PAHOR

At a special ceremony on 7 April the President of the Republic of Slovenia Borut Pahor awarded Imer Brizani for his creative contribution to the promotion and visibility of Roma culture in Slovenia.

Imer Brizani is one of the most creative Roma musicians in Slovenia. In 1996 he founded the group Amala, which tries to preserve the rich Roma musical heritage, while also occasionally combining the features of traditional Roma music with the elements of other music genres. Brizani is also active in music pedagogy, ensuring workshops for young Roma musicians. He collected and edited a number of Roma and world heritage songs as well as composed some of his own. In his book *Le ostanite, Romi gredo!* (Just Stay, the Roma are Coming!) he described the history of Roma people, their customs, skills, beliefs, fairy tales, poetics and language and presented a collection of sheet music of the most well-known Roma songs.

"A culture without tradition is devoid of meaning and impoverished through a lack of innovativeness and modernity. I belong to the Roma nation, which is marginalized everywhere. Therefore I try to set an example and change this; my guiding principle is intercultural dialogue," said Imer Brizani in his speech when accepting the award. Brizani has dedicated his life to enriching the Roma culture and building a bridge between tradition and modernity.

At the ceremony in the Presidential Palace, the group Amala, currently composed of Imer Brizani, guitarists Izidor Erazem Grafenauer and Uroš Rakovec, vocalists Neža Drobnič and Miha Vanič, flutist Anja Burnik as well as Brizani's own son, a talented and successful young cello player Bernardo Brizani, performed two pieces of music, *Mura* and *Tu*, composed by the prizewinner himself under the artistic name of Traja.

Tanja Benedik

IMER TRAJA BRIZANI PREJEL MEDALJO ZA ZASLUGE

Objavljeno: 8. april, 2016

Predsednik Republike Slovenije, Borut Pahor, je 7. aprila na posebni slovesnosti vročil medaljo za zasluge Imerju Traji Brizaniju za ustvarjalni prispevek k uveljavljanju in prepoznavnosti romske kulture v Sloveniji.

Imer Brizani

Medalja za zasluge, vročitev 7. aprila 2016

Medalja za zasluge

za ustvarjalni prispevek k uveljavljanju in prepoznavnosti romske kulture v Sloveniji

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je Imerju Brizaniju vročil odlikovanje medaljo za zasluge 7. aprila 2016 na slovesnosti v Predsedniški palači.

Utemeljitev:

Imer Brizani je eden najustvarjalnejših romskih glasbenikov v Sloveniji. Je virtuoz na številnih instrumentih, skladatelj, pevec, glasbeni aranžer in pedagog.

Odraščal je v večkulturni glasbeni družini ob glasbi simfoničnih orkestrrov, z jazzom, soulom, funkcom in klasiko. V Slovenijo je prišel zaradi študija stomatologije, kjer je dokončal tudi študij muzikologije. Čeprav prihaja s Kosova, povsod po svetu, kjer nastopa ali predvajajo njegovo glasbo, predstavlja romskega glasbenika iz Slovenije.

Glasbeni zanesenjak je s svojim ustvarjanjem v zadnjih štirih desetletjih močno zaznamoval slovensko glasbeno področje. To dokazujejo številne objave, albumi in koncerti, na katerih je sodeloval z vrhunskimi domačimi in tujimi glasbeniki, avtorski projekti in knjige. Leta 1996 je ustanovil skupino Amala, s katero

ohranja bogato romsko dediščino, hkrati pa elemente tradicionalne romske glasbe občasno prepleta tudi z elementi sodobne glasbe ali klasike. Njegova glasbena popotovanja ljubitelje popeljejo skozi različne žanre, vzdušja in dežele.

Svojo ljubezen do glasbe vnaša Imer Brizani tudi v glasbene delavnice, na katerih izobražuje romske glasbenike, še posebej otroke. Pri tem sodeluje tudi z ministrstvom za šolstvo. V želji, da bi romski otroci svojo glasbeno nadarjenost nadgradili z osnovami glasbene teorije in prakse, svoje pedagoško delo jemlje kot posebno poslanstvo, ki naj prispeva k oblikovanju boljše samopodobe mladih romskih rodov. Zbral in uredil je številne pesmi iz romske in svetovne glasbene zakladnice in jih nekaj ustvaril tudi sam.

Imer Brizani vodi romsko društvo Amala, ki se ukvarja s problematiko Romov in njihovim izobraževanjem ter periodično izdaja revijo Proma. V knjigi »Le ostanite, Romi gredo!« je opisal zgodovino Romov, njihove običaje, veščine, verovanja, pripovedke in poetiko, jezik, tudi notne zapise najbolj znanih romskih pesmi. Knjiga je v Sloveniji ena prvih te vrste, ki jo je napisal Rom. S svojim opusom je Imer Brizani pravi ambasador romske kulture v Sloveniji.

SAVEZ ROMA U REPUBLICI HRVATSKOJ
"KALI SARA"

ROMANCI U NAGRAĐA "KALI SARA" - CROATIAN ROMANI UNION "KALI SARA"

u povodu Svjetskoga dana romaloga jezika 5. studenoga
dodjeljuje

PRIZNANJE

IMERU TRAJI BRIZANIJU

*koji je svojim radom i stvaralaštvom
ostavio trag u socijalnom, društvenom
i kulturnom životu Roma, a
njegove ideje i upornost u realizaciji ostaju
kao primjer trajne vrijednosti
romskom narodu i društvu u cjelini*

VLAĐO KAPTANIĆ

predsjednik Udruženja Roma u Republici Hrvatskoj
predsjednik Organizacije Roma u Republici Hrvatskoj

SUZANA KRČMAR

predsjednica Udruženja Roma u Republici Hrvatskoj

U Zagrebu, 4. studenoga 2010. godine

Peter Iljič Čajkovski (1840 Votkinsk, Ural - 1893 San Petersburg).

Izhajal je iz družine znanih in cenjenih glasbenikov. Bach je imel med vsemi glasbili najraje orgle in je znal iz njih izvabiti eleganco, milino, pa tudi moč in čustveni naboj. Njegove skladbe so resnični vrhunec glasbene umetnosti.

Znan je predvsem po svojih baletnih delih Hrestač, Labodje jezero in Trnuljčica.

Čajkovski bajrakerdas jekh but bari melodika, barvali melodikasa, romantikasa thaj but bare ritmikane ververipasa muzika thaj sas ole baro dendipe e Devlestar base instrumentalnikane kotora. Leski muzika isi ola zor te sikavel o dživdipe e muzikako. Majpendzardo si pale leske baletske kotora sar so si Labudesko derjav thaj avera.

Bobrček

V reki nekje je bobrček doma.

Mleko še sesa, toda plavati že zna!

Tra - la-la-la-la, tra - la-la-la-la,

pridno čofota.

Tudi na suhem vse bi rad že znal,

mami ubežal, pa bi vse povsod vihljal!

Tra - la-la-la-la, tra - la-la-la-la.

Ta nepridiprav!

Bobrček, čuj, ne delaj nam skrbi!

Toliko pasti na neumneže preži!

Bobrček

Ani lej dikote lesko kher.

Thud panda piel thaj ano pani džala!

Thaj ki phuv mangel sa te džanel,

e dajatar našel, te šaj sa dikhel.

Bobrček šun, ma ker amenge griža!

Šudar hari to terno rat!

BOBRČEK

P. I. Čajkovski
(1840-1893)

Živahno A

V re - ki ne - kje je bo - br - ček do - ma. Mle - ko še se - sa, to - da

pla - va - ti že zna! Tra - la - la - la - la, tra - la la - la - la - la, pri dno čo fo - ta.

Felix Mendelssohn (1809Hamburg – 1847 Leipzig).

*Felix Mendelssohn se je rodil v premožni družini, kjer so bili vsi glasbeniki.
Na njegovih potovanjih po evropskih državah so ga očarali nekateri kraji.
To ga je tudi navdihnilo, da je napisal nekaj svojih -
najbolj znanih simfoničnih del, npr. Škotsko simfonijo.*

Felix Mendelssohn si biame ki bari familia savate sare sas muzičaroja. Ke leske dromaripa ke europakere thema dikhlas but lache agora. Kodova denda oleske baro mangipe te hramonel peskere majsukar pendzarde simfoniake kotora sar so si Škotikani simfonia.

Pomladno sončece

*Ti pomladno sončece, ti si naredilo,
da je v meni srčece glasno poskočilo!*

*Prav za vsako ptičico bi okrog se klatil,
s čisto vsako rožico rad bi se pobratil.*

*Sijaj, sijaj, sončece, siplji žarke zlate
rožicam na glavice, meni na podplate.*

Terno khamoro

Tu ternee khamerea, tu kerdan,
so mo vilo kotar i baxt xutino!

Sakoneske te hasav, e čiriklenca,
e ljujudenca phral te ovav.

Ternorea khamorea, bičhal amenge gudle lafia
amen thaj e luluden baxt te ovel.

POMLADNO SONČECE

Terno Khamoro

F. Mendelssohn
(1809-1847)

Lahko

A

Ti po - ma - dno son - če - ce,

ti si na - re - di - lo, da je v me - ni sr - če - ce

gla - sno po - sko - či - - lo!

Giovanni Battista Pergolesi (1710 Jesi, blizu Ancone – 1736 Pozzuoli, blizu Neaplja).

Pergolesi je študiral violino in kompozicijo. Svojo prvo opero z naslovom Salustia je napisal, kot študent ko mu je bilo dvaindvajset let. Več uspeha je doživel z glasbeno komedijo. Pergolesijevo komično gledališče zaznamuje vso italijansko opero buffo.

Pergolesi studie kerdas peske pali violina thaj kompozicie. Peski jekhto opera kerdas kana sas ole bis thaj duj berša. Majbare bahtagora-sukcesoja-sas ole e muzikane komediasa.

Zlata roža

*Tam nekje je zlata roža, pa ne vem še, kje cvete.
Sred poljan jo veter boža, a ne znam poti do nje.
Pa bom ptičico poprosil, naj pred mano poleti,
pa bo veter ptičko nosil tja, kjer roža se zlati.*

*Veter je čez daljo sivo v beli halji privršel
in je ptički rahlo krilo na nevidne roke vzel.
In je veter vodil ptici, ptica fanta preko trat;
obiskali so cvetico, lepi cvetek čisto zlat.*

Khameskiri luludu

But dur amendar bajrola khameski luludi.
Nađanav o than, kaj i luludi bijandovela.
Ko bare učipa i bavlal lasa khelela,
a me na džanav o drom dži late.

E čirikla ka pučav oj te džal anglo mande,
la i bavlal ka igarel odorigi kaj si i luludi khameski.

I bavlal parne cohasa, astarda e čirikla tare phaka
Vazdinda e čirikla ani hava lela ola ani ani angali.
I bavlal igarda e čirikla i čirikli e čhave kotar o bare čarja;
avile, dikhle kaj bešel e khameski luludi.

ZLATA ROŽA

Khameskiri luludi

G. B. Pergolesi
(1710-1736)

preprosto

A

B

©2008/2009

Wolfgang Amadeus Mozart (1756 Salzburg – 1791 Dunaj).

Mozart, znameniti čudežni otrok, se je začel učiti glasbo, ko je bil star štiri leta. V dveh letih se je naučil mojstrsko igrati čembalo, orgle in violino. Ko mu je bilo enajst let, je napisal prve koncerte za čembalo.

V petintridesetih letih življenja je napisal okoli 600 skladb.

Mozart o majpendzardo chavo čudo, startuindas te siklovel muzika kana sas ole 4 berša. Duje bersenge siklilo sar baro phirno te bašalel čembalo, orgule thaj violina. Kana sas ole des thaj jekh bers, kerdas e majanglune koncertoja baso čembalo. Peske trinvarde thaj pandz bers kerdas uzal o 600 kompozicije.

Očetov nasvet

*Široka pot je pred teboj,
bogat je svet lepot.
Za dobro voljo sinko moj,
življenja je povsod.*

*Široka pot je pred teboj,
ne hodi sam po njej!
Bo brat starejši šel s teboj,
boš srečo našel prej.*

*Široka pot je pred teboj,
prešerna moč v očeh.
Poštenje vzemi, sin,
s seboj in svoj brezskrbni smeh.*

E dedeskoro vakeripe

Baro drom si anglo tute,
brvali si i luma lačipasa.
Šukaripaske mo čhavo,
isi but šukar thana ki luma.

Baro drom anglo tute,
ma phir korkoro!
O phral purano k avel tusa,
o sastipe ka arakhe po angle.

Baro drom angle tute,
o zoralipe si ano jakha.
O pačipe, mo čhavo le tusa,
thaj to sasto asavipe.

OČETOV NASVET

E Dadeskoro vakeribe

W. A. Mozart
(1756-1791)

Lahko

Ši - ro - ka pot je ped te-boj, bo - gat je svet le-

pot. Za do - bro vo - ljo sin - ko moj, živ ljen - ja je pov sod.

Franz Schubert (1797 Lichtental – 1828 Dunaj).

Je eden največjih skladateljev samospevov. Njegova glasba združuje kristalno jasnost in romantično prikupnost. Napisal je več kot 600 samospevov.

Jekh tare majbare kompozitoroja save kerde arie. Oleski muzika sikavela kristalnikano sikavipe thaj romantikano hosipe. Kerdas pobuter tare 600 arie.

Spavaj, spavaj

*Spavaj, spavaj, sladka moja sreča.
Tiho, tiho je utonil dan.
Naj prikliče mama ljubeča,
z nežnim spevom ti najslajših sanj.*

*Spavaj, spavaj, kakor mlade veje,
mehka zibel ziblje se lahko.
In kot roža v zibelki smeje,
v svetlem snu se mamino zlato.*

Sov, sov mi gudli baxt

Sov, sov mli gudli baxt.
Pohari, pohari gelo amendar o dive.
Tiri daj gudli gilavel,
sar ano gudlo suno.

Sov, sov, sar terne ranika,
So i bavlal so kuninol len.
Sar i luludi so asala,
Ano vilo e dajako kham.

SPAVAJ, SPAVAJ

Sov, sov mi gudli baxt

F. Schubert
(1770-1927)

Nežno A

Spa-vaj, spa-vaj, slad-ka mo-ja sre - ča. Ti - ho, ti - ho

B

je u - to - nil dan. Naj pri - kli - če ma - ma lju - be - ča z

7

ne - žnim spe - vom ti naj - slaj - ših sanj.

Carl Maria von Weber (1786 Eutin – 1826 London).

Carl je odkril gledališče in glasbo, ko skupaj z očetom, ki je vodil potojoče gledališče, potoval po nemških deželah in Avstriji.

Weber je predstavnik nemškega tipa opere (singspiel).

Eno od njegovih boljših del je opera Čarostrelec.

O Karl arakhlas i forma sar te ovel sundi muzika maskar o teatro, kana oeske dadesa, save sas teatro, phirelas ke germaniake thema thaj ani Austria.

Uspavanka

Spančkaj mi detece, blaženo spi!

Palček zaspanček zapira oči.

Zvezdic nešteto mežika nocoj,

mamica mlada bedi nad teboj.

Spančkaj mi, detece, noč je brez dna;

mesec prešerno po nebu vesla.

Kadar boš zrasel, bo mnogo skrbi.

Komaj bo spanček zapiral oči.

Gili sovipaske

Sov mlo čhavo, o devel naj arakhol tu!
Mindilici sovavno phandel peske jakha.
Arjat ko čeri isi but devleske memelja,
i daj bešel uzal tute.

Sov mlo čhavo, i rat si bari;
o čhon ko čeri pohari phirela.
Kana ka bajrove, ka ovel tu baro pharipe.
Pohari o čhavo pandel peske jakha.

USPAVANKA

Gili sovipaske

C. M. von Veber
(1726-1826)

Nežno **A**

Span-č kaj mi de - te - ce, bla - že - no spi! Pal - ček zas -

B

pan - ček za - pi - ra - o - či. Zve - zdic ne -

šte - to me - ži - ka no - coj, ma - mi - ca mla - da be -

- di nad te - boj

Ludwig van Beethoven

Oda radosti je odlomek iz zadnje, devete simfonije tega skladatelja.

Danes velja za evropsko himno. Skladbo je ob prvi izvedbi dirigiral sam Beethoven.

Oda lošanipaski si jekh kotor tari paluni, enjato simfonia leski. Avdive voj si leli sar europaki himna. Peskere kompozicienge majanglal o Betoven basalelas thaj kerelas dirigentipe lenge.

Oda radosti

*Radost od boga edina, hčerka ti, elizijska,
v tvoje hrame nas stopinja vodio božanstvena!
Tvoji čari časa teku so pregnali kruto noč;
človek spet je brat človeku, koder veje tvoja moč.*

*Komur se usoda smeje, da mu je prijatelj zvest,
kdor se ob ženici greje, rad zavriskal bi do zvezd.
Res je srečen, kdor ob duši svojo dušo si poji;
kdor pa sam je, naj ne ruši, česar vsak deleže ni.*

I Oda lošanipaski

I Loš e devlestar si jekh, čhaje tu, eliziaki,
ane hramoja tire phird amen legarel devlikano!
Tire vramake magie paldinde e bilače rača;
manuš pale si phral manušeke, kothe so biandovela tiri zor.

Kodoleske, kaske o hramome ko čekat asala kana si leske amal pačavno,
akava, savo so uzal romni tačola, kamel te čhingarel dži čeren.
Čaće si baxtalo kodova so uzal pesko vogi-vogi čalarela,
kodova so si korkoro, ma te ruminel kodova so vov na kerdas.

Oda Radosti

Slavnostno

Ludvig van Bethoven

Ra-dost, od Bo - ga e - di - na hčer - ha ti e - li - sij - sha,
v tvo - je hla - ne nas sto - pi - rja vo - di, o bo - žan - stve - nal
Tvo - ji ča - ni ča - sa - te - ku so pre - gna - li kru - to noč, člo
- vek spet je best člo - ve - ku, ko - der ve - je tvo - ja moč.

Franz Joseph Haydn (rojen 1732 na Gradiščanskem, umrl leta 1809 na Dunaju).

Haydn je eden največjih skladateljev v zgodovini glasbe. Ob koncu 18. stoletja je bil zelo priljubljen in cenjen na Dunaju.

Je začetnik najpomembnejših glasbenih oblik - simfonije in godalnega kvarteta.

Haydn si jekh tare majbare kompozitorja save so kerde muzika ani lumnia. Ano agor e 18. seliberseske vov sas majmanglo thaj majbare respektosa ani Vienna. Vov si jekhto savo kerda muzikane forme: simfonia thaj gudačenge kvartetoja.

Nič ne jokaj sestrice

*Nehaj, nahaj sestrice,
kaj še zmerom jočeš?
Če se boš nasmehnila,
vse storim kar hočeš!*

*Če se boš nasmehnila,
žalost bo zbežala,
pa se bova spet oba
šolarje igrala.*

*Lešnikov nanosim ti,
mama jih bo dala,
jagodic natrosim ti,
da jih boš zobala.*

*Črke bova pisala
saj ti že kar grejo!
Toda pravi šolarji
jokati ne smejo!*

Ma rov miri phenjorie

Ma rov, ma rov miri phenjorie,
te asandilan sa kakerav tuke.

Akhora ka anav tuke i daj tuke ka del,
dasikani murica thaj ka anav tuke te has.

Te asandilan e asva ka našen tutar,
pale ka kelas amenge, thaj ani bari škola ka dža.

Amen ka hromosara lil džal tuke šukar,
amen siklova te džana kodoleske na rova.

NIČ NE JOKAJ, SESTRICA

Ma rov miri, phenjorije

F. J. Haydn
(1732-1809)

Lahno **A**

Ne - haj, ne - haj, ses - tri - ca, kaj še zme - rom jo - češ?

Če se boš nas - meh - ni - la, vse sto - rim kar ho - češ!

B

Leš - nj - kov na - no - sim ti, ma - ma jih bo da - la,

ja - go - dic na - tro - sim ti, da jih boš zo - ba - la.

Ludwig van Beethoven (1770 Bonn – 1827 Dunaj),

je predstavnik dunajske klasike. Oče je bil pevec in glasbenik. Ko je opazil, da je sin glasbeno nadarjen, ga je dal učiti klavir in violino v upanju, da bo naredil iz njega čudežnega otroka in mu bo sin prinesel slavo in bogastvo.

Ko je bilo Ludwigu sedem let, je že znal igrati čembalo. Nastopal je solistično ali v orkestru. V prvem obdobju se je uveljavil kot klavirski virtuoz, kasneje pa bolj kot skladatelj. Z leti je postal gluh, vendar je zato ustvarjal čedalje boljša dela.

Oda lošanipaski si jekh kotor tari paluni, enjato simfonia leski. Avdive voj si leli sar europaki himna. Peskere kompozicienge majanglal o Betoven basalelas thaj kerelas dirigentipe lenge.

Ptička je žalosna

*Le kaj se ti zgodilo je, ptičica, povej,
da petje utihnilo je na beli brezi tej?*

*Ah, malo moje srčece prepolno je gorja,
ker belo moje jajčece padlo je na tla.*

*In tudi moje gnezdece razdrl je negdo.
O, naj mi počí srčece tako mi je hudo!*

*Ne gane fanta ptičkin jok, ki v loki zadrhti,
njegovih pa tatinskih rok še smola se drži.*

I Čirikli si rovavni pharipe

So ulo tuke čirikliee, vaker,
so tiro gilavipe, činavdilo, ki parni breza?

Ah, miro tikno vilo, pherdo si pharipanca,
miroo tikno pamo jaro, ki phuv pelo.

Miro tikno kher thaj ruminde,
O, miroo vilo ka pharjovel!

E čiriklako rovipa thaj kinanipe,
e čhaveske na vakerda but,

sose ov si kodova so,
ruminda e čiriklako šukaripe.

Ptička je žalosna I čirikli si rovavni

L. van. Bethoven
(1770-1827)

Lahno

A

Le kaj se ti zgo - di - lo je, oj pti - či - ca, po - vej, da

B

pe - tje u - ti - hni - lo je na be - li bre - zi tej? Ah, ma - lo mo - je sr - če - ce pre -

pol - no je gor - ja, ker be - lo mo - je jaj - če - ce mi pa - dlo je na tla.

Johann Sebastian Bach (1685 Eisenach – 1750 Leipzig).

Izhajal je iz družine znanih in cenjenih glasbenikov.

Bach je imel med vsemi glasbili najraje orgle in je znal iz njih izvesti eleganco, milino, pa tudi moč in čustveni naboj.

Njegove skladbe so resnični vrh glasbene umetnosti.

Iklovela tari familia savate sas bare thaj respektirime muzičaroja. Maskar e but instrumentoja vov majbut mangelas te basalel ko orgulje thaj olendar ikalelas bari elegancia, lachipe thaj zor jekhe ho šipaske bajrovipasa. Oleske kompozicije si majbaro baripe maskar o muzikano arto.

Čez goro pomlad hiti

Čez goro pomlad hiti,
z rožno kito se krasi.
Zdaj je čas za ljubkovanje,
zdaj cveto deklinške sanje.

Drobni slavec vse noči
o ljubezni žvrgoli.
Le veselo v jasne dni,
da pomlad se ne skali.

Naj mladost se s soncem brati,
naj zvenijo smehi zlati.
Ko bo sneg zamel gore
spet postara se srce.

Palo veša o nilaj sigjarela

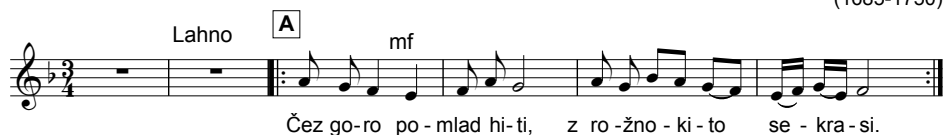
Palo veša o nilaj sigjarela,
luluda del an ple katle bala.
Akana si o vaht čumipaske,
akana bijandžoven e čhajikane sune.
Tikni čirikli sa i rat
kotar o čumidipe gilavol,
lošanen ke neve dive,
o anglonilaj te na našel amendar.
O ternipe e khamea phral naj ovel,
bašipe sumnakano asavipe naj šunjol.
Kana o iv ka učarol e veša
pale purandovel o vilo.

ČEZ GORO POMLAD HITI

Palo veša o Nilaj siđarela

(odlomek iz kmečke kantate)

Johann Sebastian Bach
(1685-1750)

Nekaj iz romskega besedišča:

Romane slovenske lafja:

mindilici - palček
arjat - nocoj
devljeske memelja - zvezde
čon - mesec
pohari - počas
pharipe – skrbi

akhora - oreh
dasikane murice - jagod

katle bala – pletenica
čumipaske – ljubkovanje
čhaikane -dekliške
sune – sanje
lošanen –vesele se
anglonilaj – spomladl

rićino/i - medved
Ruv – vouk
Škola, sikavi – škola
Drabarol – čita

katle bala – pletenica
čumipaske – ljubkovanje
čhaikane -dekliške
sune – sanje
lošanen –vesele se
anglonilaj – spomladl

phirno – mojster, deloven
erzi – zvon

đungali, đukli - zvita
khanjegi loli, lisa – lisica
najencar – z nohti

galbenia - zlatnika
čhorjalo - bradat
enja - devet
deš – deset
akhora - oreh
dasikane murice – jagod

čhon – luna
devel - bog
vorba te lel – oprášta se

činola e čar, - kosim
parni muhi – megle
čarako drom – travnik

mindilici - palček
arjat - nocoj
devljeske memelja - zvezde
čon - mesec
pohari - počas
pharipe – skrbí

sungal – diši
angloivend – jesen
numa – samo
vogi - stomak
gudlo –slatko
avgin –med

JUTRANJA ROSA

*Če kaplja rose jutranje,
Oblizne ti nogo,
Veselje koj po žilah gre do srca in v oko.*

*In že se loti bistrh glav častljiva modrost.
Čemu bi človek bil cmerav?
Vesela je mladost.*

DETHARINAKIRI DROSIN

Te peli i detharinaki drosin,
Čarel tire pire.
Loš savi thavdel ke vene dži vilo thaj dži jakh.
A čhamjalo godjaveripe akhe lel te parnjarel o šero.
Ko so o manuš ka ovel xalano?
O ternipe si baxtalo.

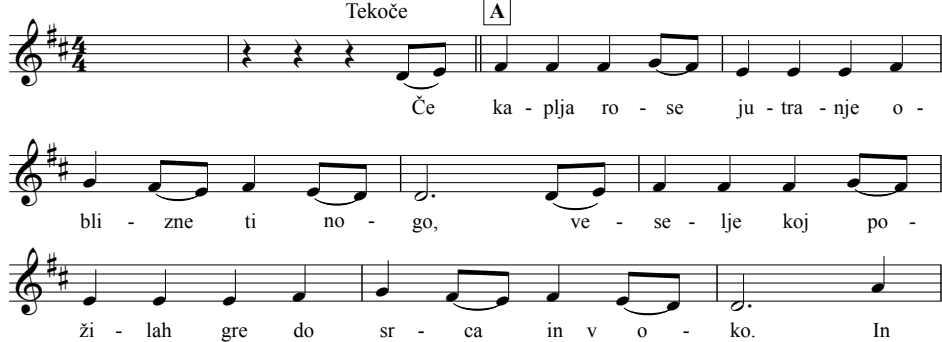

JUTRANJA ROSA

Detharinakiri drosin

J. S. Bach
(1685-1750)

Tekoče A

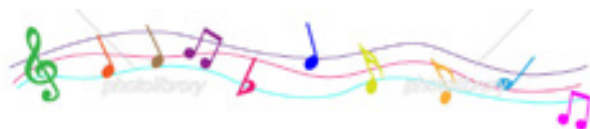

Če ka - plja ro - se ju - tra - nje o -
bli - zne ti no - go, ve - se - lje koj po -
ži - lah gre do sr - ca in v o - ko. In

B

že se lo - ti bi - strih glav ča - sti - tlji - va mo - dost. Če -
mu bi člo - vek bil cme - rav? Ve - se - la je mla - dost.

LIPA

Za logom stara lipa

Stoletja že cveti.

Z vonjavo svet obsipa, ga s sencami hladi.

Otroške prve sanje sem pletel si pod njo,

Zvesto verjel sem vanje....

A kje je zdaj že to, oj kje je zdaj že to!

TILIA

Ano jekh than i purani tilia

Luludinel akhe šel berša.

Peskere sungea pherel i dunjaja, šudrarel peskere učhalinaja.

Telo late katlem miro jekhto suno e čhavoripaskoro.

Me but pakjandilem lenge...

A kaj akana sa adava, a kaj akana sa adava!

LIPA

F. Schubert
(1797-1828)

Zmerno A

Za lo - gro sta-ra li - pa sto - le - tja že cve-

ti. Z vo - nja vo svet ob - si - pa, ga s sen - ca - mi - hla - di. O -

B

tro - ške pr-ve sa - nje sem ple - tel si pod njo, zve - sto ve-rjel sem

va - nje a kje je zdaj že to, oj, kje je - zdaj že to!

MALI POTEPUH

*Prebudil se je rano sosedov bosopet,
Poljubil je še mamo in mahnil jo je v svet.
Cvetlice je nabiral, sinice je plašil,
Maline je obiral, za zajci se podil.*

*A glej, že v tisti noči pritekel je nazaj
Tja v mamino naročje, preplašen, da je kraj.
Tako je rekel sosed, da v svet bo že šel,
a mamico, da svojo bo vedno s sabo vzel!*

TIKNO PHIRUTNO

Uštindilo tano rano e komšiasko prango čhavo,
Čuminda pe daja thaj gelo ani diz.
Luluđa kedinda, čiriklen daravđa.

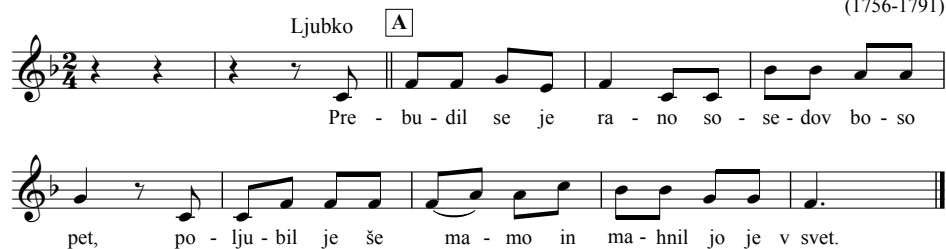
Keda, peli i rat alo peske khere
Ane dajaki angali, i dar, hulili an leste.
Adžukar vekerđa o komšija, ani diz ka đal,
Pedaja kalel uzale peste te ovel!

MALI POTEPUH

tikno čororo

W.A. Mozart
(1756-1791)

Ljubko A

Pre - bu - dil se je ra - no so - se - dov bo - so

pet, po - lju - bil je še ma - mo in ma - hnil jo je v svet.

GREM V ŠOLO

Jaz sem majhna

Jaz sem deklica

V šolo pojdem

Za mano pa vsi otroci tečejo

Da se nekaj naučijo.

ĐAV KI ŠKOLA

Me sijum ciknori,
me sijum čaj,
ki škola me kađava.

Palje mande,
sa o čhave,
prastan te đan,
ani škola,
te sikljoven.

GREM V ŠOLO

Džav ki škola

Imer Traja Brizani

počasni valček

A

Flute

Acoustic Guitar

Acoustic Bass

Me si-jum cik-no-ri, me-si-jum, Čhaj ki

ško-la me ka-dža-a-va. Pa-lje ma-de sa-

o čha-ve pra-šan-te džan a-ni

MOJ OČE

*dolgi dnevi, dolge noči,
moj oče v službi veliko dela,
aj, jaj, aj, ja, ja.
Meni, tebi in vsemi
a boljše dneve poskrbi.*

MO DAT

bare dive, bare rača,
miro dat ki buti kerel,
aj, jaj, aj, ja, ja.
Mange, tuke,
sa amenge,
šukaripe ka anel.

MOJ OČE

Moj oče

Imer Traja Brizani

Piano

Acoustic Guitar

Acoustic Bass

The first system of the musical score is in 2/4 time. The vocal line (Piano) begins with two measures of rests, followed by the lyrics: 'Ba re di ve, ba re ra ča mi - ro dat ki bu ti ke - rel. Aj - ja'. The piano accompaniment consists of a bass line with chords in the right hand. The acoustic guitar and acoustic bass parts are also shown, with the guitar playing chords and the bass playing a simple line.

The second system of the musical score continues the melody. The vocal line (Piano) has the lyrics: 'aj - aj - ja. Ma - ge, tu - ke, sar am - n - ge šu - ka - ri - pe ka an - el! ma - mo!'. The piano accompaniment features a more active bass line with eighth notes. The acoustic guitar and acoustic bass parts continue with their respective parts, including first and second endings marked with '1.' and '2.'.

PLOSKAJ 1.-2.-3.-4.

*ena, dve, tri, štiri
ploskaj ti, ploskaj ti,
mojo pesem,
nauči hitro jo,
in ne pozabi jo.*

ČALAV 1.-2.-3.-4.

*jekh, duj, trin, štar,
čalav tu, čalav tu,
mi gilji,
sikljov posig,
sikljov lače
ma bister!*

PLOSKAJ 1.-2.-3. Čalav 1.-2.-3.

Imer Traja Brizani

PADA DEŽ

*jaz in ti, ti in jaz,
se igrava skupaj
vesela kot ptička dva.
Pridi hitro za menoj
skupaj vzletiva,
da naju dež in
burja ne dobita*

DEL BRŠIM

me thaj tu, tu thaj me,
khela amenge korkore
lošno sijam, sar o biljbiljja
Ava! palje mande posig
te urjana palje, te naša o bršim perela.

PADA DEŽ Del bršim

Imer Traja Brizani

A

B

OTROCI, ZAPOJTE Z NAMI!

Pridi sem, zapoj še ti lepo pesmico.
Pridite sem, igrajmo se čira čara.

Do, re, mi, mi, re, do,
ena, dve, tri, štiri, pet,
pridite, zapojmo skupaj vsi.

ČHAVALEN, GILAVEN AMENCAR!

Ava tu, gilav tu, mancar jekh gilji.
Aven mancar, khelen čira čara.

Do, re, mi, mi, re do,
jekh, duj, trin, štar, pandž,
aven mancar, gilaven čhavalen.

Čhavalen, gilaven amencar!

Imer Trajo Brizani

Veselo

Piano

Bass

The musical score is written for Piano and Bass. It consists of four systems of music. Each system has a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment (bass clef). The key signature is two sharps (F# and C#), and the time signature is 2/4. The lyrics are in Albanian. The first system has the lyrics 'A - va tu gi - lav tu, man - car jekh gi - li.' The second system has 'A - ven man - car khe - len, či - ra, ča - ra'. The third system has 'do, re, mi, mi, re, do, jekh, duj, trin, štat, pand,'. The fourth system has 'a - ven, man - car gi - la - ve - en čha - a - va - a - len.' The piano accompaniment consists of simple chords and single notes. The bass line is a simple melody. The score ends with a double bar line.

A - va tu gi - lav tu, man - car jekh gi - li.

A - ven man - car khe - len, či - ra, ča - ra

do, re, mi, mi, re, do, jekh, duj, trin, štat, pand,

a - ven, man - car gi - la - ve - en čha - a - va - a - len.

Viri

Hangoja

Miro Kokol: Prek sveta odmeva pesem knjiga 1. -2.

Tomaž Habe: Nauk o glasbi 1. - 2.

Breda Oblak: Z glasbo doma, Glasba v 19. stoletju

Denise Stanley in Rosy Burke: The Romano Drom song --
book Folk music of the sedentary gipsies of Chechoslovakia: -

Eva Davidova, Jan Žižka

Imer Traja Brizani: priredbe iz lastnega arhiva,
preredbe pesmi čeških, slovaških in poljskih skladateljev.

Albinca Pesek: Glasba danes in nekoč 7

Zahvala

Parikeripe

Zahvaljujem se vsem, ki so mi kakorkoli pomagali pri izdaji 18. knjige iz serije knjig »Otroci zapojte z nami«, Ministrstvu za kulturo RS, oddelku za manjšine in svoji družini.

Parikerav sarinenge mire amalenge so dende man dumo te iklovel akava eftato lil, Ministaripaske baei kultura RS, ofiso baeoe mineritetoja thaj mire familijake.

VSEBINA / SAIKERIN

PREDGOVOR	3
FOREWORD	4
ANGLUNO LAFI E LILESKO	5
IMER BRIZANI AWARDED A MEDAL BY PRESIDENT PAHOR	
IMER TRAJO BRIZANI PREJEL MEDALJO ZA ZASLUGE.....	6
BONRČEK	9
POMLADNO SONČECE - Terno Khamoro	11
ZLATA ROŽA - Khameskiri luludi.....	13
OČETOV NASVET - E Dadeskoro vakeribe.....	15
SPAVAJ, SPAVAJ - Sov, sov mi gudli baxt	17
USPAVANKA - Sovavni gili.....	19
ODA RADOSTI . I Oda lošanipaske.....	21
NIČ NE JOKAJ, SESTRICA - Ma rov miri, phenjori je ..	23
Ptička je žalosna - I čirikli si rovavni	25
ČEZ GORO POMLAD HITI - Palo veša o Nilaj siđarela .	27
Nekaj iz romskega besedišča-romane slovenske lafja.	29
JUTRANJA ROSA - Detharinakiri drosin.....	31
LIPA.....	33
MALI POTEPUH - Tikno čororo.....	35
GREM V ŠOLO - Džav ki škola.....	37
MOJ OČE - Moj oče.....	40
PLOSKAJ 1.-2.-3.- Čalav 1.-2.-3.....	42
PADA DEŽ - Del bršim.....	44
Čhavalen, gilaven amencar!.....	46
VIRI-Hangoja -ZAHVALA - Parikeripe	48
VSEBINA-SAIKERIN.....	49

Knjiga je posvečena otrokom vsega sveta

The book is dedicated to the children of the whole world.

O lil si kerdo sa e čhavage ani lumia

Bezani